

Partnerstwo publiczna- prywatne to przede wszystkim współpraca poza podziałami. Podczas Forum Liderów PPP szczególnie wybrzmiała konieczność współpracy niezależnie od uwarunkowań politycznych, ponieważ nadrzędnym celem realizacji wysokiej jakości zadań publicznych z pomocą tej formuły, która wymaga kilkudziesięciu lat współpracy, jest interes lokalnej społeczności. Do tej pory jedną z głównych barier wskazywanych przez ekspertów, nie tylko w Polsce, ale na całym świecie, jest niepewność polityczna i zmiany w samorządach oraz rządach. Przychylność polityczna jest podstawowym warunkiem rozwoju partnerstw publiczno- prywatnych.

Forum Liderów PPP fot. mat. organizatora

Forum Liderów PPP to przede wszystkim społeczność ekspercka. W wydarzeniu wzięli udział samorządowcy z całej Polski, przedstawiciele instytucji publicznych oraz sektor prywatny. Wśród gości honorowych byli Prezes Banku Pekao S.A. Jerzy Kwieciński, Senatorzy Adam Szejnfeld i Krzysztof Kwiatkowski oraz Prezydent Olsztyna, Piotr Grzymowicz, przedstawiciele Europejskiego Banku Inwestycyjnego, International Financial Corporation, International Sustainable Resilience Center i PPP Investment. Wśród panelistów tegorocznej edycji Forum Liderów PPP znaleźli się prezydenci, inwestorzy, instytucje finansujące oraz doradcy. Szczególnie dobrze oceniana była merytoryka wydarzenia.

Tegoroczna konferencja odbyła się 14 czerwca 2023 roku w Giełdzie Papierów Wartościowych. Jest to jedyne w Polsce wydarzenie poświęcone wyłącznie PPP, organizowane przez sektor prywatny cyklicznie od ośmiu lat. Forum Liderów PPP to przestrzeń do obiektywnego i otwartego dialogu o korzyściach i wyzwaniach PPP.

Panel pt. Inwestycje atrakcyjne dla prywatnego inwestora: jakie warunki musi spełnić projekt, żeby przyciągnął inwestorów oraz korzyści z ewaluacji SDG podczas ostatniego czerwcowego Forum Liderów PPP pod patronatem Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej moderował Tomasz Korczyński szef praktyki PPP i Infrastruktury w Dentons; uczestniczyli w dyskusji Piotr Grzymowicz, Prezydent Miasta Olsztyna, Aknur Jumatova, IFC – International Finance Corporation, Przemysław Szulfer Dyrektor ds. Skarbowości i Administracji, WARBUD S.A. Maciej Kopański Dyrektor Inwestycji, BaltCap i Marek Krol Partner – Head of the Banking & Finance. Kochański & Partners. Panel otwierający VIII forum Liderów PPP dotyczył kluczowej kwestii dla zaistnienia partnerstwa – zmaterializowania się projektu po stronie publicznej, który będzie atrakcyjny dla partnera prywatnego. Wbrew pozorom nie jest to proste i rynek PPP cierpi nie tylko z powodu stosunkowo niewielkiej ilości projektów w tej formule w ogóle, ale przede wszystkim dobrze przygotowanych projektów. Co znaczy dobrze przygotowany projekt? Dyskusja w ramach panelu skoncentrowała się na wyciągnięciu przed nawias tych wszystkich cech, działań, kroków które należy podjąć, aby projekt dobrze przygotować zanim zostanie pokazany rynkowi. Wskazywano na potrzebę wnikliwej analizy rynku, jeszcze przed wszczęciem postępowania, wsłuchaniu się w głosy wszystkich interesariuszy, którzy mogą być zaangażowani w proces. Na to nakładając coraz bardziej istotne Cele Zrównoważonego Rozwoju (SDG). Niezwykle cenne uwagi w tym zakresie poczynił Prezydent Olsztyna, Piotr Grzymowicz, czerpiąc z bogatego doświadczenia przy realizacji kluczowego dla miasta projektu budowy spalarni odpadów w formule PPP. Prezydent Grzymowicz dzieląc się swoim doświadczeniem, zwrócił uwagę na to co powinni wiedzieć i na co zwrócić uwagę przedstawiciele samorządów planując swój projekt. Z kolei Przemysław Szulfer, Warbud,

oraz Maciej Kopański z BaltCap w punkt ujęli perspektywę drugiej strony, tj. partnera prywatnego, wskazując kluczowe ich zdaniem kwestie, które decydują o zainteresowaniu prywatnego inwestora danym projektem, już na etapie wstępnym. Te dwie optyki, sektora publicznego oraz partnerów prywatnych zostały skonfrontowane ze spojrzeniem doradcy – mecenasa Marka Króla, który podzielił się swoim doświadczeniem w sposobie pozyskiwania partnera prywatnego dla projektów PPP. Niejako klamrą dyskusji było spojrzenie eksperta z zagranicy, Aknur Jumatova, IFC, która mając na uwadze polskie uwarunkowania realizacji projektów PPP, pokusiła się o wskazanie najlepszych praktyk zagranicznych, których celem jest przygotowanie projektu w sposób, który pozwoli na wzbudzenie zainteresowania partnerów prywatnych danym przedsięwzięciem.

Debata druga z udziałem zagranicznych ekspertów, dotyczyła w dużej mierze roli interesariuszy w partnerstwie publiczno- prywatnym. Dyskusję prowadziła Sandra Meunier, wystąpili David A. Dodd CEcD/FM/HLM, founding CEO of the International Sustainable Resilience Center in New Orleans Louisiana, USA, Jelena Tadić PPP Investment, David Baxter Senior PPP Advisor to the International Sustainable Resilience Center (ISRC) New Orleans USA. W dyskusji oceniono, że PPP w coraz większym stopniu koncentrują się na ludziach (interesariuszach) i powinny być postrzegane bardziej niż jako narzędzie przetargowe, ale jako narzędzie realizacji zadań publicznych.

Zrównoważony rozwój i odporność to fundamentalne wartości, które należy przywiązywać do wszystkich aspektów PPP podczas edukowania interesariuszy projektu. Zmiany klimatu i kwestie związane z płcią są w coraz większym stopniu przedmiotem zainteresowania stron i należy je zawsze brać pod uwagę. Potrzeby interesariuszy są dość zróżnicowane – mogą być kierowane przez społeczność, mieć charakter polityczny, a także odzwierciedlać obawy użytkowników. Interesariuszy należy postrzegać inaczej niż partnerów projektu (którzy mają prawny obowiązek wobec projektu). Komunikacja ze wszystkimi interesariuszami od początku do końca projektu jest niezbędna. Ważne jest, aby jak zawsze budować zaufanie i udostępniać dokumenty dotyczące zamówień publicznych do

wglądu publicznego (z wyjątkiem informacji poufnych) – tak więc otwarta i przejrzysta komunikacja jest zasadniczo kluczowa. Aby pozyskać interesariuszy, ważne jest, aby wszystkie zamówienia były postrzegane jako konkurencyjne i przejrzyste – jest to podstawowy element składowy otwartego i uczciwego zaangażowania interesariuszy.

Wstępne konsultacje rynkowe – znaczenie pierwszej weryfikacji założeń projektu przez sektor prywatny dla jego późniejszej realizacji i finansowania były tematem drugiej dyskusji panelowej, której gospodarzem merytorycznym i moderatorem była Aleksandra Jankowska z Urzędu Miejskiego w Łomiankach. Swoimi praktycznymi doświadczeniami podzielili się Lilianna Bogusz Europejskie Centrum Wiedzy przy European Investment Bank (EIB) EPEC, Marcin Borek Dyrektor Departamentu Inwestycji Samorządowych Polski Fundusz Rozwoju S.A. (PFR) Jacek Kosiński kancelaria Jacek Kosiński Adwokaci i Radcowie Prawni, Anna Łopaciuk Dyrektor Programu Infrastruktura Transport i Logistyka w Banku Gospodarstwa Krajowego, Katarzyna Kruska-Pytlik, Dyrektor WGK, Urząd Miasta Poznania; Mariusz Tomiczek z Urzędu Miasta Lubania. Panel dotyczył tematu wstępnych konsultacji rynkowych jako istotnej formie pozyskiwania wiedzy dotyczącej przedmiotu zamówienia przez podmioty publiczne. To ważne narzędzie, które służy identyfikacji najnowszych rozwiązań technicznych, ekonomicznych i organizacyjnych związanych z planowaną do realizacji inwestycją. Dyskusja w panelu toczyła się wokół trzech głównych tematów: wstępne konsultacje rynkowe jako atrybut partnerstwa publiczno-prywatnego, wysoka jakość wstępnych konsultacji rynkowych to późniejszy sukces realizacji i finansowania inwestycji, rola doradcy zewnętrznego w procesie prowadzenia inwestycji ppp na każdym jego etapie. Paneliści dzielili się swoim bogatym doświadczeniem w temacie wstępnych konsultacji rynkowych zarówno ze strony podmiotu publicznego, jak i instytucji finansującej i doradcy zewnętrznego. Poruszane kwestie dotyczyły formy prowadzenia konsultacji, która byłaby najbardziej efektywna dla podmiotów publicznych, zakresu i tematyki konsultacji, podmiotów zapraszanych do udziału w rozmowach, dysproporcji wiedzy i roli doradcy zewnętrznego. Poruszane były również kwestie trudne etapu

konsultacji: tajemnica przedsiębiorstwa, zakłócenie konkurencji, udział osób trzecich w konsultacjach i późniejszych etapach inwestycji ppp. Bardzo dziękujemy za aktywny udział panelistów w dyskusji i cenne spostrzeżenia

Smart city i innowacyjne rozwiązania dla miast oraz budowa ekosystemu niezależności energetycznej (uwzględniającego efektywność) z wykorzystaniem OZE i wodoru, a Ustawa o PPP i inne formy współpracy z prywatnym inwestorem – to temat drugiej debaty eksperckiej w której wystąpili Agata Kozłowska z Invest Support, Angelika Szufel Projekt Wodorowy Sanok, Grzegorz Nowaczewski z Virtual Power Plant, Łukasz Kosobucki Prezes Spółki Komunikacja Miejska Rybnik i Paweł Łączkowski z Deloitte. Tworzenie ekosystemu niezależności energetycznej z wykorzystaniem OZE i wodoru jest procesem, przy którym obowiązkowe jest zrozumienie zmieniających się uwarunkowań regulacyjnych oraz otoczenia biznesowego. Prawnicy są przewodnikami i współautorami każdego z sukcesów opartych na partnerstwie publiczno-prywatnym. Projekt Wodorowy w Sanoku otwiera nowy rozdział w historii Podkarpacia i Polski, W pierwszej kolejności kluczowe będzie zapewnienie ciepła dla mieszkańców miasta, jednak obszarów korzyści będzie więcej. Proekologiczne rozwiązania technologiczne są już na wyciągnięcie ręki. Analizujemy transformację energetyczną pod kątem maksymalizowania autokonsumpcji energii wytwarzanej ze źródeł odnawialnych. Zielony wodór będzie cenny i może warto rozważyć również scenariusze inne niż spalanie go w celu uzyskiwania ciepła systemowego i ratowania finansów lokalnego dostawcy usług ciepłowniczych. Wprowadzenie autobusów wodorowych należy do najbardziej innowacyjnych ekologicznych przedsięwzięć, stąd też Rybnik wybrał doświadczonego partnera dysponującego niezbędną wiedzą i zasobami. Realizując ekologiczne miejskie projekty nie bójmy się popełniać błędów, gdyż dla każdego innowacyjnego działania, zwłaszcza interdyscyplinarnego, trudno się przed nimi ustrzec. Ważniejsze jest sprawne wyciąganie wniosków oraz ciągłe uwzględnianie zmian w otoczeniu prawnym i biznesowym, we wszystkich bieżących lub planowanych przedsięwzięciach PPP.

Ostatni panel dyskusyjny Dobre praktyki efektywnego partnerstwa – kluczowe postanowienia umowy o PPP i proces ich wypracowywania, moderował dr hab. Marcin Liberadzki z SGH Warsaw School of Economics.

W dyskusji uczestniczyli: Senator Krzysztof Kwiatkowski, Prezes Najwyższej Izby Kontroli w latach 2013-2019,

Artur Zieliński, Wiceprezydent Miasta Płocka, dr Michał Przychoda z Domanski Zakrzewski Palinka (DZP), Grzegorz Kaczorowski Dyrektor Biura Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, Grzegorz Szuplewski Burmistrz Piastowa.

Dyskusja dotyczyła istoty współpracy partnerskiej dwóch stron, dla których nadrzędna powinna być jakość realizacji projektu i znajdowanie rozwiązań. Senator Krzysztof Kwiatkowski opowiedział o bezpieczeństwie stron transakcji w świetle możliwych kontroli i dobrych praktykach w tym względzie, o znaczeniu dobrego przygotowania projektu oraz zmianach w ustawie. Jego zdaniem nie powinno być żadnych obaw co do samej formuły ze strony instytucji kontrolnych, o ile zachowane są wszystkie przepisy ustawy. Wspomniał o roli zapisu dot. zasadności realizacji konkretnych zadań w formule ppp, podając przykład wątpliwego zadania jakim był projekt budowy toru Formuły 1. Mecenas Michał Przychoda opowiedział o prawnych aspektach współpracy partnerów i swoich praktycznych doświadczeniach w projektowaniu kluczowych postanowień umowy o PPP.

Grzegorz Kaczorowski porównał budowanie relacji partnerów – publicznego i prywatnego do rozgrywki brydżowej, gdzie pomimo gry w jednej drużynie partnerzy nie widzą wzajemnie swoich kart. Artur Zieliński wiceprezydent Płocka opisał dotychczasowe działania miasta w zakresie podejmowania działań PPP, czyli przeprowadzonej na szeroką skalę termomodernizacji obiektów publicznych i realizowanej obecnie budowy kompleksu pływalni i skateparku. Zwrócił uwagę na stronę finansową wskazując, że miasto już zarobiło na tej inwestycji ponosząc mniejsze opłaty z tytułu opłat za energię. Burmistrz Piastowa Grzegorz Szuplewski podkreślił jak ważne jest zrozumienie zasad i że kluczowe słowo w określeniu formuły PPP to „partnerstwo”. Ponadto mówił o doświadczeniu, jakim jest przebycie pełnej ścieżki PPP – od przygotowania własnego projektu inwestycji, poprzez

zaproszenie wybranych trzech firm do dialogu technicznego, przeprowadzenie dialogu, złożenie ofert -w przypadku Piastowa dwóch, obie przekraczające możliwości budżetowe, odrzucenie, powrót do sprawdzenia sfinansowania inwestycji z zaciągnięciem kredytu, powrót do ścieżki PPP ([m.in.](#) inne określenie ryzyk obu stron, redukcja zadań w zakresie przyszłego utrzymania obiektu), ogłoszenie przetargu nieograniczonego i jego rozstrzygnięcie. Podkreślono też rolę wyboru dobrego partnera prywatnego i doświadczonego, kompetentnego doradcy jako gwarantów powodzenia całego zadania.

Gala z okazji 15-lecia PPP w Polsce

Wydarzeniem towarzyszącym przy tegorocznej konferencji była uroczysta Gala z okazji 15-lecia obowiązującej Ustawy o PPP w Polsce. Organizatorzy przyznali nagrody Europejskiego Lidera PPP dla najlepszych projektów z perspektywy potrzeb lokalnej społeczności oraz PPP Excellence dla osób, które przyczyniły się do rozwoju rynku PPP w Polsce. Pierwsza nagroda Europejskiego Lidera PPP pod tytułem PPP Excellence została przyznana autorowi Ustawy o PPP z 2008 roku za aktywną promocję tej formuły w mediach i środowisku rządowym, dla Adama Szejnfelda, Senatora Rzeczypospolitej. Tytuł PPP Excellence trafił również dla Pana Prezesa Jerzego Kwiecińskiego, Prezesa Banku Pekao SA za doprowadzenie do nowelizacji tej ustawy, opracowanie standardów, procedur i wytycznych do projektów PPP, które dały siły napędowej dla rozwoju rynku PPP i wsparły rozpowszechnienie tej formuły wśród lokalnych samorządów. Tytuł PPP Excellence trafił także do Pana Piotra Grzymowicza, Prezydenta Miasta Olsztyna, za całokształt działań na rzecz promocji rynku PPP. Nagrodzony został projekt Miasta Poznania, System Gospodarki Odpadami oraz Miasta Krakowa i Zarządu Dróg Miasta Krakowa za projekt Budowy linii tramwajowej KST, etap IV w modelu partnerstwa publiczno-prywatnego, którą odebrała Pani Magdalena Nowak-Obrzut, dyrektor ZDMK. Za ten sam projekt nagrodę PPP Excellence uzyskał Pan Jacek Kosiński, Partner zarządzający i adwokat w kancelarii Jacek Kosiński Adwokaci i Radcowie prawni. Zapraszam. Nagrodzony został również Aquapark w

Płocku, a nagrodę za ten projekt odebrał Pan Artur Zieliński Zastępca Prezydenta Miasta Płocka za zaangażowanie w uruchomienie projektu i sprawną realizację oraz firma WARBUD. Również inwestycja w warszawskie meble miejskie została doceniona i nagrodzona, zrealizowany przez AMS Przystanek Komunikacji Miejskiej (PKM) 1580 nowych wiat dla Warszawy, największy projekt PPP w Polsce uzyskał również tytuł Europejskiego Lidera PPP. Warszawa została wyróżniona także imienną statuetką dla Grzegorza Kaczorowskiego Dyrektora Biura Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, za jego liczne osobiste sukcesy w postaci skutecznie zrealizowanych projektów w Warszawie oraz w Gdańsku. Kolejna edycja konferencji i konkursu odbędzie się za rok. Zachęcamy do śledzenia informacji na stronie wydarzenia.

Konferencja Forum Liderów PPP jest przestrzenią do networkingu, dialogu na temat potencjalnej współpracy i możliwości realizacji projektów inwestycyjnych w modelu PPP, a także kanałem dostępu do aktualnej wiedzy.

źródło informacji: Forum Liderów PPP